

An Chomhairle Eorpach

An Bhruiséil, 15 Nollaig 2016
(OR.en)

SN 97/16

**Conclúidí ón gComhairle Eorpach maidir leis an Imirce, an Chipir agus an Úcráin
(15 Nollaig 2016)**

I. AN IMIRCE

An ghné sheachtrach

1. Meabhraíonn an Chomhairle Eorpach na conclúidí a ghlac sí i mí Dheireadh Fómhair maidir le bealach na Meánmhara Thoir. Athdhearbhaíonn sí go bhfuil sí tiomanta don ráiteas ón Aontas Eorpach agus ón Tuirc agus cuireann sí i bhfios go láidir a thábhachtaí atá sé go gcuirfí gach gné chun feidhme go hiomlán agus go neamh-idirdhealaitheach. Déanann sí athnuachan ar an ngealltanas a thug sí go leanfadh sí de bheith ag tacú leis na tíortha atá ar bhealach na mBalcán Thiar. Formhuiníonn sí an Plean Gníomhaíochta Comhpháirteach maidir le cur chun feidhme an ráitis ón Aontas Eorpach agus ón Tuirc, a d'ullmhaigh an Ghréig agus an Coimisiún, agus is díol sásaimh di gur ghlac an Ghréig na chéad chéimeanna cheana féin i dtreo a chur chun feidhme. Iarrann an Chomhairle Eorpach ar na Ballstáit go léir a áirithiú go ndéanfar an Plean Gníomhaíochta Comhpháirteach a chur chun feidhme go pras.

2. Is tábhachtach an uirlis é an Creat nua Comhpháirtíochta comhair, chun aghaidh a thabhairt ar an imirce neamhdhleathach agus ar na bunchúiseanna atá léi, go mór mór maidir le bealach na Meánmhara Láir. Is díol sásaimh don Chomhairle Eorpach an dul chun cinn a rinneadh maidir le cur chun feidhme na gcomhshocruithe le cúig thír thionscnaimh nó idirthurais de chuid na hAfraice agus an úinéireacht mhéadaitheach atá á glacadh ar na comhshocruithe sin sna tíortha comhpháirtíochta. I bhfianaise na taithí sin, d'fhéadfaí a shamhlú go mbeadh comhshocruithe breise nó cineálacha eile comhair ann amach anseo, ag brath ar na hacmhainní a bheadh ar fáil. Ba cheart cuspóirí an Chreata Comhpháirtíochta a leag an Chomhairle Eorpach amach i mí an Mheithimh seo caite, ba cheart iad a phríomhshruthú isteach i mbeartais sheachtracha agus ionstraimí seachtracha eile de chuid an Aontais agus de chuid Bhallstáit an Aontais. Iarrann an Chomhairle Eorpach ar na Ballstáit leanúint lena rannpháirtíocht faoin gCreat Comhpháirtíochta agus dlús a chur léi agus coimeádfaidh sí súil ghéar ar an dul chun cinn a dhéanfar maidir le srian a chur ar na sreabha imirce agus feabhas a chur ar na rátaí fillte.
3. D'fhoill treisiú le cur chun feidhme Phlean Gníomhaíochta Vaileite agus an Chreata Comhpháirtíochta, ba cheart an reachtaíocht ábhartha a ghlacadh go beo, anois agus an Chomhairle tagtha ar chomhaontú maidir leis an gCiste Eorpach um Fhorbairt Inbhuanaithe agus maidir le sainordú iasachtaithe sheachtrach an Bhainc Eorpaigh Infheistíochta (BEI). I ndáil leis sin, is díol sásaimh don Chomhairle Eorpach go bhfuil BEI tosaithe ar an tionscnamh athléimneachta le haghaidh na mBalcán Thiar agus Chomharsanacht an Deiscirt a chur chun feidhme.
4. Áitíonn an Chomhairle Eorpach go tréan gur gá feabhas a chur ar an tacaíocht atá á tabhairt do gharda cósta na Libia, lena n-áirítear trí oibríocht EUNAVFOR MED Sophia, ionas gur mó an cumas a bheidh ann an bás ar muir a chosc agus samhail ghnó na smuigléirí a bhriseadh. Ba cheart tionscnaimh a dhéanamh san am céanna chun deiseanna i leith filleadh deonach cuidithe a thabhairt d'imircigh atá sáinnithe sa Libia agus chun srian a chur le turais chontúirteacha.
5. Meabhraíonn an Chomhairle Eorpach a thábhachtaí atá sé go gcuirfí acmhainní leordhóthanacha ar fáil don Oifig Tacaíochta Eorpach do Chúrsaí Tearmainn (EASO) agus don Gharda Teorann agus Cósta Eorpach. Is díol sásaimh di go dtosóidh EASO ar fhoireann dhúthrachtach a earcú chun acmhainneacht chobhsaí, inbhuanaithe a áirithiú. Athdhearbhaíonn sí freisin an gá a bheith airdeallach ar na bealaí eile i gcónaí, ar a n-áirítear sa Mheánmhuir Thiar, ionas go mbeifear in ann gníomhú go gasta de réir mar a thagann athrú ar chúrsaí.

An ghné inmheánach

6. Is cuspóir comhpháirteach fós é prionsabal na freagrachta agus prionsabal na dlúthpháirtíochta a chur i bhfeidhm go héifeachtach. Leis na hiarrachtaí leanúnacha a rinneadh le cúpla mí anuas athbhreithniú a dhéanamh ar an gComhchóras Eorpach Tearmainn, taispeánadh go raibh roinnt réimsí cóineasaithe ann, cé go bhfuil obair fós le déanamh ar réimsí eile. Ag tógáil ar an obair seo, iarrtar ar an gComhairle leanúint den phróiseas le go dtiocfar ar chomhthoil maidir le beartas tearmainn an Aontais le linn na hUachtaránachta nua.
7. Ba cheart do na Ballstáit a n-iarrachtaí a threisiú tuilleadh chun dlús a chur leis an athshocrú, go háirithe i gcás mionaoisigh gan tionlacan, agus i gcás na scéimeanna athshocraíochta atá ann cheana.¹

¹ Ní dochar an méid sin do sheasamh na hUngáire agus na Slóvaice, mar a cuireadh i láthair é sna himeachtaí Cúirte a seoladh maidir le Cinneadh Uimh. 2015/1601 ón gComhairle, ná ní dochar é do sheasamh na Polainne, atá tar éis idirghabháil a dhéanamh chun tacú leis na hiarrthóirí.

IV. AN CHIPIR

21. Tar éis d'Uachtarán Phoblacht na Cipire cur i láthair a dhéanamh maidir leis an gcaibidlíocht ar shocrúchán i ndáil leis an gCipir, d'athdhearbhaigh an Chomhairle Eorpach go dtacaíonn sí leis an bpróiseas atá ar siúl faoi láthair le haghaidh athaontú na Cipire. Agus é á chur san áireamh aige gur ball dár nAontas í an Chipir agus gur ball a bheidh inti i gcónaí tar éis an tSocrúcháin, tá an tAontas réidh le páirt a ghlacadh ag Comhdháil na Ginéive maidir leis an gCipir ar an 12 Eanáir 2017.

An Úcráin

22. Athdhearbhaíonn an Chomhairle Eorpach go bhfuil sí tiomanta don dlí idirnáisiúnta agus d'iomláine chríochach na hÚcráine agus do thabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Úcráin, lena n-áirítear limistéar domhain cuimsitheach saorthrádála a bhunú. Is é is aidhm do chomhaontuithe comhlachais tacú le tíortha comhpháirtíochta agus iad ag díriú ar a bheith ina dtíortha daonlathacha cobhsaí rathúla, agus léiriú a thabhairt ar an tábhacht straitéiseach agus gheopholaitiúil a bhaineann leis an gcomhthéacs réigiúnach don Aontas Eorpach. Mar sin, is cuspóir fíorthábhachtach don Aontas i gcónaí é bailchríoch a chur ar an bpróiseas daingniúcháin.
23. Maidir leis an toradh a bhí ar reifreann na hÍsiltíre ar an 6 Aibreán 2016 faoin mbille lenar formheasadh an Comhaontú Comhlachais agus maidir leis na hábhair inní a nochtadh sula raibh an reifreann ann, mar a chuir Príomh-Aire na hÍsiltíre in iúl iad, tar éis di iad sin a thabhairt dá haire go cáiréiseach, tugann an Chomhairle Eorpach dá haire Cinneadh ó Chinn Stáit nó Rialtais 28 mBallstát an Aontais Eorpaigh, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle Eorpaí (Iarscríbhinn), lena dtugtar aghaidh ar na hábhair inní sin i gcomhréir go hiomlán leis an gComhaontú Comhlachais agus le conarthaí an Aontais Eorpaigh.
24. Tugann an Chomhairle Eorpach dá haire go bhfuil an Cinneadh a leagtar amach san Iarscríbhinn ceangailteach ó thaobh dlí ar 28 mBallstát an Aontais Eorpaigh agus gurb iad na Cinn Stáit nó Rialtais amháin de thoil a chéile, a fhéadfaidh é a leasú nó a aisghairm. Gabhfaidh éifeacht leis nuair a bheidh an comhaontú daingnithe ag Ríocht na hÍsiltíre agus tugtha i gcrích ag an Aontas. Mura ndéanfar an méid sin, tiocfaidh deireadh leis an gCinneadh.
25. Is díol sásaimh don Chomhairle Eorpach na torthaí a bhí ar an gCruinniú Mullaigh idir an tAontas Eorpach agus an Úcráin a bhí ann ar an 24 Samhain 2016 agus cuireann sí in iúl go láidir go bhfuil cinneadh fós ag an Aontas a chaidreamh leis an Úcráin a dhoimhniú agus a neartú i bhfianaise na ndúshlán reatha. Aithníonn sí an méid atá bainte amach ag an Úcráin i dtaobh athchóirithe a chur chun feidhme chun cloí le caighdeáin Eorpacha agus aithníonn sí gur chomhlíon an Úcráin na coinníollacha do chóras saor ó víosa laistigh den Aontas. I dtaca le sásra stóinsiúil fionraíochta a ghlacadh, iarrtar ar na comhreachtóirí bailchríoch a chur ar an nós imeachta lena mbainfear ceanglais víosaí don Úcráin agus don tSeoirsia.

Cinneadh ó Chinn Stáit nó Rialtas 28 mBallstát an Aontais Eorpaigh, ag teacht le chéile dóibh i dtionól na Comhairle Eorpaí maidir leis an gComhaontú Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Chomhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt amháin, agus an Úcráin, den pháirt eile

Tá Cinn Stáit nó Rialtais 28 mBallstát an Aontais Eorpaigh, ar shínigh a rialtais an Comhaontú Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Chomhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt amháin, agus an Úcráin, den pháirt eile ('an Comhaontú'),

Agus toradh an reifrinn san Ísiltír ar an 6 Aibreán i ndáil leis an mbille chun an Comhaontú Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Úcráin a fhormheas á thabhairt dá n-aire acu, mar aon leis na hábhair inní a chuir Príomh-Aire Ríocht na hÍsiltíre in iúl roimh an reifreann,

Agus ós mian leo aghaidh a thabhairt ar na hábhair inní sin i lán-chomhréir leis an gComhaontú Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Úcráin agus le conarthaí an Aontais Eorpaigh, agus ar aon dul leis an gcuspóir atá ag an Aontas go ndéanfaí an caidreamh leis an Úcráin a dhoimhniú,

Ag féachaint do chonclúidí ón gComhairle Eorpach an 15 Nollaig 2016,

Tar éis a chinneadh an méid seo thíos a ghlacadh, a bhfuil chomhthuiscint acu air, agus a mbeidh éifeacht aige nuair a bheidh an Comhaontú daingnithe ag Ríocht na hÍsiltíre agus tugtha i gcrích ag an Aontas Eorpach:

A

Cé go ndírítear leis an gcomhaontú ar ghaol dlúth agus marthanach a bhunú idir na páirtithe don Chomhaontú bunaithe ar luachanna comhchoiteanna, ní thugann sé stádas mar thír is iarrthóir ar aontachas leis an Aontas don Úcráin, ná ní hionann é agus gealltanais stádas den sórt sin a thabhairt don Úcráin amach anseo.

B

Leis an gComhaontú, dearbhaítear go mbeidh comhar ann leis an Úcráin i réimsí na slándála, go háirithe i dtaca le coinbhleachtaí a chosc, bainistiú géarchéime agus neamhleathadh arm ollscriosta. Níl aon oibleagáid ar an Aontas ná ar a chuid Ballstát ráthaíochtaí chomhpháirteacha slándála nó cúnamh míleata eile nó cabhair eile a chur ar fáil don Úcráin.

C

Cé go leagtar amach mar chuspóir sa Chomhaontú go gcuirfí feabhas ar shoghluaisteacht na saoránach, ní thugtar do náisiúnaigh na hÚcráine ná do shaoránaigh an Aontais go mbeadh sé de cheart acu cónaí agus oibriú de réir a méine laistigh de chríoch na mBallstát ná na hÚcráine. Ní dhéanann an Comhaontú aon difear do cheart na mBallstát a chinneadh líon na náisiúnach Úcránach a ligfear isteach ina gcrích chun obair a chuardach, bíodh siad fostaithe nó féinfhostaithe.

D

Athdhearbhaítear sa Chomhaontú gealltanais an Aontais ó thaobh tacú le próiseas an athchóirithe san Úcráin. Ní cheanglaítear leis an gComhaontú go dtabharfaidh na Ballstáit tacaíocht bhreise airgeadais don Úcráin, ná ní athraítear an ceart eisiach atá ag gach Ballstát cineál agus méid a chuid tacaíochta déthaobhaí airgeadais a chinneadh.

E

Is dlúthchuid é an comhrac in aghaidh an éillithe d'fheabhas a chur ar an gcaidreamh idir Páirtithe an Chomhaontaithe. Faoi gComhaontú, comhoibreoidh na Páirtithe chun an t-éilliú a chomhrac agus a chosc san earnáil phríobháideach agus san earnáil phoiblí araon. Leis an gcomhar idir na Páirtithe i réimse an smachta reachta, féachtar go háirithe leis na breithiúna a neartú, feabhas a chur ar a gcuid éifeachtúlachta, a gcuid neamhspleáchais agus neamhchlaontachta a chosaint, agus an t-éilliú a chomhrac.

F

Is gnéithe bunriachtanacha den Chomhaontú iad urraim do phrionsabail an daonlathais, cearta an duine agus na bunsaoirsí agus urraim do phrionsabal an smachta reachta, lena n-áirítear dá dtagraítear faoi E. Beidh sé de cheanglas ar na Páirtithe a gcuid oibleagáidí a chomhlíonadh faoin gComhaontú, agus déanfar faireachán ar an gcur chun feidhme agus ar an bhforfheidhmiú. I gcomhréir le hAirteagal 478 den Chomhaontú, féadfaidh gach Páirtí bearta iomchuí a dhéanamh i gcás nach mbeidh oibleagáidí á gcomhlíonadh. Agus bearta iomchuí á roghnú, tabharfar tosaíocht dóibh siúd ar lú a dtionchar ar fheidhmiú an Chomhaontaithe. D'fheádfadh sé, mar rogha dheiridh, go n-áiritheofaí ar na bearta iomchuí sin go gcuirfí ar fionraí cearta nó oibleagáidí dá bhforáiltear le forálacha an Chomhaontaithe.
